

Een lid van de Nenets in Siberië.

Dat het einde van de laatste inheemse stammen er onherroepelijk aan komt, staat voor de Brits-Nederlandse fotograaf Jimmy Nelson vast. Drie jaar lang trok hij door 44 landen met maar één doel: de wereld laten zien hoe mooi ze zijn. Het resultaat bundelde hij in een boek.

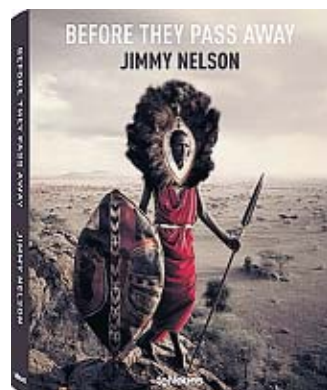

Het Himbavolk in Namibië.

Trotse Kazakken in Mongolië, poserend met hun adelaar tijdens de jacht. Het is een van de vele tradities en vaardigheden die de Kazakken de laatste decennia hebben weten te behouden.

Met uitsterven bedreigd

RAYMOND BOERE
FOTO'S JIMMY NELSON

Probeer ze maar eens te vinden. De laatste zestig overgebleven Chukchi in Siberië. Al eeuwenlang leven ze als nomaden op de toendra in het meest noordoostelijke puntje van Rusland. Een desolaat, besneeuwd gebied waar bijna geen mens komt en waar het zeker in de winter extreem koud is.

Hier ergens reizen de Chukchi rond, maar niemand weet precies waar ze uithangen. Toch waagt de Amsterdamse fotograaf Jimmy Nelson in hartje winter - het is dan min 40 graden Celsius - een ultieme poging. „Ik ga het liefst met dit extreme weer op pad. Niet alleen omdat dan de foto's zoveel mooier worden. Maar zo dwing ik ook mijn lichaam en ziel om iets diep emotioneels mee te maken. Dan presteer ik het beste.”

Een barre tocht wordt het. Vijf weken lang zit er niets anders op dan de keutels te volgen van de rendieren die de Chukchi bij zich hebben. Dag en nacht trotseert hij met een chauffeur, gids, cameraman en assistente de kou. In een speciale tank op rupsbanden hobbelen ze kilometer na kilometer door de witte wereld.

Ze raken 72 uur ingesneeuwd, maar de man die een succesvolle carrière als reclamefotograaf achter zich liet, heeft nooit een moment spijt van de expeditie. Het vastleggen van volken die dreigen te verdwijnen is wat hij eigenlijk altijd al heeft gewild, sinds hij op zijn achttiende in zijn eentje door Tibet trok. De crisis en teruglopende reclamebudgetten bij bedrijven gaven het laatste zetje dat hij nodig had om het daadwerkelijk te doen. „Als ik in de kiosken kijk, zie ik alleen maar mooie dames op de covers, die onder ideale lichtomstandigheden zijn gefotografeerd en na-

bewerkt op de computer. Deze inheemse stammen zijn puur. Die hebben er ook recht op mooi gefotografeerd te worden”, zegt Nelson.

Als het team na vijf weken afzien over een heuvel rijdt, is er die onvergetelijke ervaring waar Nelson op heeft gewacht. Daar zijn ze. Dertig van de zestig Chukchi's met hun kudde. „Het is werkelijk *mindblowing*”, vertelt hij. Maar tijd om lang bij dit bijzondere moment stil te staan, heeft hij niet. De nomaden trekken voort en voor Nelson begint nu pas het echte werk. Want hoe krijg je een stam die in totale afzondering leeft zover dat ze zich gewillig op de foto laten zetten door een wildvreemde? Ze ontvangen geen vergoeding en als Nelson eenmaal aan de slag gaat, is hij een perfectionist die uren van hun tijd vraagt. Zo moet een stam uit Mongolië drie keer in het holst van de nacht een berg op omdat Nelson daar zo nodig een foto tijdens zons-

Fotograaf portretteert 35 inheemse stammen nu het nog kan

opgang wil maken. „Dat geeft het mooiste licht, maar de eerste twee keer was het bewolkt”, vertelt Nelson.

Ook de Chukchi moeten veel geduld hebben. „Door de extreme kou konden we hier buiten bijvoorbeeld geen foto's maken. Daar moest je blijven bewegen, anders ga je dood. Maar in de tent was te weinig licht voor mijn camera. Iemand telde dus tot drie, deed de deur vier seconden

open en deed die snel weer dicht. Anders ging de warmte naar buiten.”

Nelson krijgt de Chukchi en nog 35 stammen zover dat ze hun ziel aan hem geven en hij ze op hun aller-mooist kan vastleggen. Veel passie en onderdanig zijn, is de sleutel tot succes, zegt hij. En soms een beetje doordrammen. „Ik vergelijk mijn aanpak wel eens met een hond die op zijn rug gaat liggen met de poten in de lucht. Deze mensen moeten niet het gevoel hebben dat ik hier ben om iets negatiefs te doen. Ik probeer ze trots te laten zijn. Geef complimenten. Aandacht.”

Nelson liet zich inspireren door de Amerikaanse fotograaf Edward Sheriff Curtis. Die begon in 1895 met het vastleggen van de allerlaatste indianen. Toen werd hij verguisd, maar toen zijn foto's in de jaren zeventig werden herontdekt, was hij de held van de indianen. Het is het laatste tastbare bewijs van hun cultuur.

Nelson wil met zijn boek 'Before they pass away' de westerse wereld laten zien waarom dit rijkdom is. „Ooit leefden wij ook zo puur en zo dicht bij de natuur, maar dit is wat wij hebben verloren en zij niet”, zegt Nelson. Tegelijkertijd is het ook een boodschap aan de stammen zelf. „Ik ben ervan overtuigd dat het een kwestie van tijd is voordat deze mensen ook een auto hebben en een mobiele telefoon. Die ontwikkeling houden we niet tegen. Maar ik hoop dat ze inzien dat ze niet alles los moeten laten, net zoals de indianen. Daarom ga ik binnenkort terug naar alle stammen. Dit boek en 10 procent van de opbrengst is mijn ultieme cadeau aan hen.”

Jimmy Nelson, 'Before they pass away', €136,95; XXL Limited Edition €6.500.

> beforethey.com

Jimmy Nelson aan het werk voor zijn boek.